

[Tove Jørgensen.]

har deltaget i produktionen hele deres liv, bør tilbydes bistand eller pension af samme størrelsesorden som arbejdsløshedsunderstøttelsen. Det gælder især de mennesker, der på grund af belastende arbejde har fået forkortet deres erhvervsdygtige alder med adskillige år.

Vi har fra vort partis side adskillige gange foreslået aldersgrænsen til folkepension nedsat generelt. I 1954 lovede socialdemokratiet i sit program en pension på $\frac{2}{3}$ og en lavere pensionsalder inden 30 år. De 30 år er snart gået.

Endvidere bør regler om førtidspension på grundlag af sociale kriterier knyttes sammen med regler om tryghed i ansættelsen, regler, der bl. a. skal beskytte ældre og handicappede, og regler om ansættelsesfremmende forholdsregler, der kan give de faglige organisationer indflydelse på virksomhedernes personalepolitik. Princippet om, at det er arbejdsgiveren, der er enebestemmende om ansættelser og afskedigelser, må brydes, for der er grænser for, hvad socialpolitikken alene formår.

Bent Rold Andersen skriver i 1972 i »Dansk Socialpolitik efter Socialreformen«, at socialpolitikken må skyde sine grænser ud og tage direkte fat på at opsøge og fjerne mekanismerne i det problemskabende samfund. Her slår arbejdsformidlingen ikke til, det viser undersøgelser fra socialforskningsinstituttet om arbejdskraftens mobilitet, og det erkender arbejdsministeriet ifølge betænkning nr. 755. Med sølle 8 arbejdskonsulenter mere til dette formål er genplaceringen vist til at overse.

Endelig er der en række ubesvarede spørgsmål, som må stilles i udvalget, idet deres besvarelse kun uklart fremgår af bemærkningerne til forslaget og slet ikke er omtalt. Det gælder således spørgsmålet om, hvornår en person skal overgå til førtidspension; skal det ske, før retten til arbejdsløshedsunderstøttelse er opbrugt? Skal 78 dages reglen gælde for førtidspensionister? Det må også gøres klart.

Et meget væsentligt spørgsmål er, hvorledes afsmitning på invalidepensionstildelingerne vil blive. Ifølge betænkningen forventes der en negativ indvirkning, altså færre tildelinger end nu. Forhåbentlig tænker socialministeren ikke på at indgå i konkurrence med fremskridtspartiet om holdningen til invalidepension.

Det er endvidere af væsentlig betydning, at pensionisten bevarer sin tilknytning til arbejdsmarkedet, det vil sige bevarer sit medlemskab

af arbejdsløsheds-kassen; vil det kunne lade sig gøre?

Der er også andre spørgsmål, vi ønsker klarlagt, før vi kan tage endelig stilling til forslaget. Vi vil ikke på forhånd afvise det, selv om vi af de her anførte grunde langtfra synes, det er tilstrækkeligt til at løse problemet for de ældre arbejdere.

Arnfast (CD):

Centrum-demokraterne tilslutter sig dette forslag, og vi har noteret, at der er tale om et forsøg; i alt fald løber det i 2 år. Det er muligt, at den internationale krise på det tidspunkt er vendt, så at nogle af de mennesker, der her får en mulighed for at få folkepension, igen ønsker at vende tilbage til lettere arbejde og indgå i erhvervslivet.

Steen Folke (VS):

Hr. Albertsen nævnte, at dette forslag er et led i augustforliget. Nu kunne det naturligvis være sådan, at der selv i et elendigt forlig var en lille bagatel, som i og for sig var rimelig – det vil jeg ikke principielt afvise – men jeg må sige, at VS vil se med overordentlig stor skepsis på det foreliggende forslag.

Forslaget bygger ikke på nogen indsigt i eller analyse af de samfundsmæssige mekanismer, som forårsager udstødningen fra arbejdsmarkedet, altså kapitalakkumuleringens skiftende grundlag med udvidet eller indskrænket arbejdsstyrke. Hvis det havde det, ville der slet ikke have været nogen aldersgrænse i et forslag af denne type, idet man ville have indset, at det ikke først og fremmest er et aldersproblem, lige så lidt som det er et sygdomsproblem, men et kapitalistisk produktionsproblem, som bestemmer udstødningen fra arbejdsmarkedet. Den rammer alle aldersgrupper, bl. a. altså i høj grad også de helt unge, som endnu aldrig har været på arbejdsmarkedet.

Det forslag, der her foreligger, bærer derfor præg af at være et konjunkturforslag, hvor man aktuelt ønsker at gøre noget ved de ældre arbejdsløse, idet der naturligvis er størst risiko for, at det bliver de ældre, man kommer til at hænge på med offentlig hjælp og især arbejdsløshedsunderstøttelse.

Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at arbejdsløshedsunderstøttelsen ikke er nævnt med ét ord i forslagets budgetovervejelser; det må formentlig være ret store summer, man kan